

Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik
v prosepah afriških misijonov s
prilogo „Klaverjev koledar“.

Izdaja

Klaverjeva družba.

Ljubljana, Pred škofijo št. 8.

Stane za celo leto K 3.—,
s koledarjem K 4 50.

Naročila naj se naslovijo: Družba sv. Petra Klaverja,
Pred škofijo 8, II. nadstropje.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve
presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi
naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici
Klaverjeve družbe, gespej grofici M. Tereziji Ledóchowski
začasno Salzburg, Dreifaltigkeitsgasse 19.

VSEBINA:

Misijonsko srce. — Dušna premija. — Podpiranje katehistov -
izvrstno delo za rešitev duš. — Apostolski vikarijat Zahodni Niger. —
Apostolski vikarijat Leopoldville. — Apostolski vikarijat Kenya. —
Kratka misijonska poročila. — Vrli črni katehist J. Kitagana. — Iz kro-
nike Družbe sv. Petra Klaverja. — Sv. Peter Klaver krščuje zamorce.
— SLIKE: Mašnik daruje pri sv. maši. — Črni vajenci s svojim moj-
strom misijonarjem. — Sv. Peter Klaver krščuje zamorce.

Darovi

od dne 1. do 31. decembra 1919.

Za afrikanske misijone K 2650'22. — Za sv. maše K 1420'—
Za stradajoče K 6'50. — Za odkup sužnjev K 2691'60. — Botrinski
darovi K 1358'05. — Darovi za krščence K 30'—, — Za zamorske
otroke K 479'41. — Za semeniščnike K 200'—, — Za katehiste K 19'—.
— Za kruh sv. Antona K 4863'75. — Za Klaverjev vinar K 25'51. —
Za zvezo otrok za Afriko K 4'44. — Za mašno zvezo K 593'15. —
Za misijonsko zvezo K 60'40. — Za gobovce K 10'—, — Za prenos-
ljivi oltar duhovniku-zamorcu K 200'—, — Darovi brez podatkov
K 113'10. — Za Klaverjevo družbo K 1331'45. — Podporniški pri-
spevki K 288'—, — Prispevki udeležnikov Klaverjeve družbe K 7'50

O mašnih štipendijih.

Marsikateri dobrotnik misijonov želi nakloniti misijonarjem pod-
poro v mašnih štipendijih, a je v dvomu, kako visoka naj bo spričo
sedanje draginje vsota štipendija, da bo res podpora misijonom. Na-
znanjamo torej, da kakor doslej tako tudi odslej s srčno hvaležnostjo
sprejemamo take darove in jili pošiljamo misijonarjem. A za vsako
sveto mašo prosimo štipendij 20 kron. S takim štipendijem misijo-
narjem ne naložimo samo svete dolžnosti, ampak jim nudimo tudi sred-
stva, da morejo kriti ne male stroške posebno za preživljanje. Ako-
ravno ne odklanjamo nižjih štipendijev, vsled tega, da imajo tudi rev-
nejši priložnost, naročiti svete maše pri misijonarjih — vendar srčno
prosimo vse dobrotnike za kolikor mogoče dobre štipendije.

Družba sv. Petra Klaverja.

Odmev iz Afrike

ilustrovan mesečnik v pro-
sneh afriških misijonov in v
oproščenje zamorskih suž-
njev. — Izdaja: Družba sv.
Petra Klaverja. — Stane za
celo leto K 3'— . — Ured-
ništvo »Odmeva iz Afrike«
pošilja vsako leto svojim
naročnikom »Klaverjev ko-
ledar« za ceno K 1'50.

Blagoslovljen po Piju X. in
Benediktu XV.

Sv. Peter Klaver, apostol za-
morcev, — prosí za nas!

Misijonsko srce.

Po preč. o. Tomažu Kren-u, O. S. B.

Sredi svetovne zgodovine stoji na višini Kalvarije križ in na njem umirajoči Zveličar. Njegov vedno tako mili pogled plava z gore daleč tja preko ravní globoko v Azijo in vročo Afriko ter zre v daljno prihodnost — nato njegovo oko ugasne, glava se nagne — in božji trpin je končal delo odrešenja. In prišli so vojaki ter odprli nje-govo Srce s sulico — in na Kalvariji je zavladala mrtvaška tišina. Ta zadnji pogled in to odprto Srce sta nam krasna misijonska pridiga. Božji trpin je nekoč sam dejal: »Ko bom povišan, bom vse potegnil k sebi.« Na križu povišan je gledal milijone in milijone, ki jih je hotel potegniti k sebi, in nato je umrl ter dal odpreti svoje Srce, da bi postalo zavetišče vseh teh milijonov. Zveličar je dal svoje Srce za misijone. Srce Odrešenikovo — misijonsko srce!

V naših dneh se razveseljivo razvija češčenje Srca Jezusovega. Cele družine, kraji in mesta se posvečajo Srcu Jezusovemu. Toda ne bo li vsako srce čistilca božjega Srca podobno božjemu Srcu? Božji Odrešenik je dal svoje

Srce za misijone! Pravi častilci Srca Jezusovega naj bi imeli tudi srce za misijone. To pa ima oni, ki umeva misijonsko gibanje in v čigar srcu najdejo tudi ubogi zamorčki prostora. Srce Zveličarjevo je velikodušno in ubogi zamorci niso izključeni od njegove ljubezni. Učimo se torej od njegovega Srca in imejmo tudi mi veliko, močno in požrtvalno ljubezen do misijonov in do ubogih zamorcev!

Dušna premija!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov berejo afriški misijonski škofje in misijonarji letno 500 svetih maš.

Molimo Te,
Gospod
Jezus
Kristus,
in Te
hvalimo,

Ker
s svojim
križem
si
celi svet
odrešil!

Podpiranje katehistov — izvrstno delo za rešitev duš.

Po preč. o. Willemen-u, M. H.

»Pojdite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar sem vam zapovedal.«

(Mat. 28, 19—20.)

Kako sladek je ta ukaz našega Gospoda za nas misijonarje med pogani! Vse naše delo je zapopadeno v njem in te besede so nam v nepopisno tolažbo sredi naših težav.

Ker je nas duhovnikov premalo za toliko duhovno žetev, moramo te besede razširiti tudi na naše katehiste. In res so te besede napravile nanje globok vtis. Vsako leto štejemo kakih 150 krstov v smrtni nevarnosti, ki so jih podelili naši katehisti. Ob času lakote pa je ljubi Bog teh 37 mladih ljudi izvolil, da so krstili nič manj kot 1117 gladu umirajočih ljudi, medtem ko sva jih midva s tovarišem komaj kakih 120.

Tudi druge besede: »Učite jih izpolnjevati vse, kar sem vam zapovedal,« razumejo prav dobro. Navadno pripravijo nam misijonarjem pot do src svojih rojakov; kajti midva s sobratom bi jih nikakor ne utegnili iskati v njih kočah. To je delo katehistov. Oni uče ljudi molitev in temeljnih resnic svete vere, vodijo jutranje, večerne in mašne molitve ter rožni venec ob nedeljah in praznikih.

Ko bi katoličani v domovini spoznali visoko vrednost katehistov, bi gotovo radi darovali in prispevali za ustanovni kapital, kakor to tako z veseljem delajo za vzgojo zamorskih duhovnikov. Lahko bi sicer s tovarišem prosila škofa za kake tri duhovnike; a pripraviti bi se morala na odgovor, da nama nikakor ne more ustreči. Nasprotno pa je v vaših rokah, dragi bratje in sestre v Kristusu, da s posinovljenjem katehistov odpomorete velikemu pomanjkanju duhovnikov.

Kdaj bo prišel čas, ko bomo mogli v vsaki vasi postaviti po dva katehista? Enega, ki bi učil ljudi molitev in svetopisemskih zgodb, drugega, da bi vodil pouk katekizma. Na ta način bi po mojem mnenju mogli krstiti še enkrat toliko ljudi; kajti dežela je godna za sprejem krščanstva. Skupno življenje dveh katehistov pa bi imelo tudi to

prednost, da bi zdaj eden, zdaj drugi lažje prihitel v misijon, da se pokrepča z dušno hrano, in bi tudi druge privedel s seboj. Tovariš pa bi medtem oskrboval vaško cerkvico.

Našim ljubim dobrotnikom, ki imajo pri krstih ob času lakote s svojimi darovi in molitvami toliko zaslug, izrekam svojo najsrčnejšo zahvalo. Stotine duš, ki so bile rešene z njihovo pomočjo, bo molilo za njih blagor. Delajte še tudi nadalje s svojo milosrčnostjo za razširjanje kraljestva božjega, potem se bodo tudi nad vami izpolnile zadnje besede sv. evangelija, ki ga sv. cerkev bere na praznik presvete Trojice: »Glejte, jaz ostanem pri vas do konca sveta.« —

Opomba uredništva. Za ustanovo v svrhu vzgojevanja katehistov je potrebna glavnicna 5000 frankov. Za posinovljenje zadostuje 200 frankov letno. Ustanove so zlasti zato priporočljive, ker pri njih glavnicna ostane za vedno, kajti za vzdrževanje se porabijo le obresti. Podobne so viru, iz katerega prihaja vir blagoslova v najdaljšo bodočnost.

Apostolski vikarijat Zahodni Niger.

Škof Broderik, apostolski vikar v Zahodnem Nigru, piše iz Asaba dne 6. julija 1919 naši vrhovni voditeljici:

Kot naslednik preč. o. Zapa si štejem v prvo dolžnost, zahvaliti se Vam za Vaše, našemu vikarijatu tako velikodušno naklonjene dobrote. Zahvaljujem se Vam za Vaše tako živo zanimanje za razširjanje svete vere v tej deželi. Kakor večina misijonskih pokrajin, smo morali tudi mi vsled vojske veliko trpeti. Število naših misijonarjev se je skrčilo na osem duhovnikov, torej na polovico od prej. Nekaj v vojsko poklicanih misijonarjev je sicer sedaj odpuščenih; toda kljub vsemu prizadevanju še niso mogli dobiti dovoljenja za vrnitev v svoj misijon. Zopet drugi misijonarji so se radi bolezni morali vrniti v Evropo. Potovanje stane veliko, naša blagajna pa je pogosto precej prazna. Vedno naraščajoče cene živil, kakor tudi blaga, stavbenega gradiva in bogoslužnih predmetov nam za sedaj onemogočajo večje ustanovitve novih misijonov.

Toda kljub vsem težkočam je pogled v prihodnost našega vikarijata zelo razveseljiv. Priloženi izkaz zadnjega letnega poročila sveti kongregaciji propagande nam je dokaz za to. 6282 katoličanov (708 več nego lansko leto), 28.012 sv. spovedi, 71.240 sv. obhajil, 2346 katehumenov,

Posebno Vas bo veselila vest o novem našem subdijakonu: Pavlu Ogbodeocine. Binkoštno soboto sem imel srečo, da sem mu podelil ta red. Dober zgled vpliva očividno blagodejno na druge in mnogi hrepene po istem cilju. V teh malo tednih od časa njegove posvetitve se je oglasilo že več črnih učiteljev in učencev s prošnjo, da bi jih sprejeli v semenišče. Žalibog še nimamo pravega semenišča, niti duhovnika, ki bi se pečal z vzgojo teh mladih ljudi. Vendar je ena naših prvih skrbi: pospeševati vzgojo domačinov v duhovnike, ker je to za obstanek in procvit misijonov največje važnosti.

Neko drugo podjetje, čigar važnost nam je vsem jasna, je vzgoja dobrih katehistov-domačinov, podjetje, katerega se bomo lotili koj po vrnitvi naših misijonarjev iz Evrope. Imamo namreč, hvala Bogu, med našimi kristjani nekaj mladih ljudi, ki veliko obetajo in ki srčno hrepene, da bi posvetili svoje moči službi misijona. Postati žele katehisti ter nam pomagati pri razširjanju kraljestva božjega med svojimi rojaki. Z njihovo pomočjo nam bo nato mogoče ustanoviti nove podružnice.

Povoda imamo torej dovolj, da ostanemo hvaležni Bogu vsemogočnemu za njegovo velikodušno pomoč in milostno varstvo, katerega smo bili deležni v toliki meri ob težkih vojnih časih. Njegova milost in pomoč bodi vedno z nami! On naj krepí svoje služabnike, misijonarje, kateri zanj in v njegovi službi junaško prenašajo vse težave vročih krajev, in naj blagoslavlja njih delovanje v tem vinogradu Gospodovem!

Apostolski vikarijat Leopoldville.

Prem. škof Van Ronsle je poslal naši vrhovni voditeljici spodaj stoječe pismo, kateremu je priložil sledeče priporočilo: »Dovoljujem si pridejati prepis pisma, ki mi ga je poslal preč. o. Tack, misijonar v Ebondi in Barumbu. Ne mogel bi Vam temeljiteje opisati revščine kapelic, katerih uboštvo sem ob svojem obisku teh postaj sam videl. Zato dragevolje podpiram iskreno prošnjo preč. g. o. Tack-a, proseč Vas, da mu blagodušno prihičite na pomoč.«

Ebonda, 6. oktobra 1918.

Prečastiti gospod škof!

Štiri leta so že pretekla, odkar mi je bilo poverjeno dušno pastirstvo med delavci, ki so zaposleni pri petrolejski družbi v Ebondi. Ta postaja je od takrat radi svoje

važnosti — saj znaša število teh delavcev nad 4000 duš — ločena od misijona v Bumbi. Iz te sicer še mlade in le za silo urejene postaje sem vzel najstarejšo potovalno opravilo s seboj. Kaj sem pač hotel? V Evropi je pravkar izbruhnila vojna, zato od tam, vsaj za nekaj mesecev, ni bilo ničesar pričakovati.

S pomočjo mojih vnetih, a še čisto neciviliziranih katehumenov se mi je posrečilo, postaviti malo hišico in lično kapelico, na katero sem res ponosen. Brat Anton iz misijona Bumba si je prizadeval z vso vnemo in spretnostjo ter napravil lep oltar s tabernakelnom. Prosil sem v misijonih Bumba in drugih postajah za časa mojih duhovnih vaj v Umangi za različne ostanke in tako spravil sčasoma skupaj svojo opravilo.

Sedaj pa se bo treba še potruditi, da izpopolnim cerkveno opravilo, da bo dostojnejša od one, ki sem jo vzel v Bumbi s seboj za svoja potovanja; toda to je veliko težje. Misijon v Bumbi sam se ima za svojo opravilo za hvaliti radodarnosti misijona Noir-Antwerpen in drugih postaj. Misijon Boyange so ločili od misijona v Umangi, istotako leta 1914, tudi župnijo Lizala, ki je nekoliko mesecev starejša od moje postaje. Zato se ne morem obrniti kot prosilec do teh že itak razkosanih in v revščini živčih postaj. Prosil sem torej pomoči preč. o. provincijala, ki mi je poslal tri albe, nekaj naramnic in roketov in celo eno monštranco iz misijona Mayombe. Toda na mojo prošnjo za mašno obleko, ciborij, velum itd. mi je odgovoril z »Non possumus!« (»Ni mogoče!«) Tako sem še vedno primoran, in Bog ve, kako dolgo še, rabiti ona stara mašna oblačila, ki sem jih že štiri leta nosil po svojih potovanjih s seboj. Nekega dne ob prehodu čez vsled deževja močno naraslo reko mi je padla moja prtljaga v vodo in z njo seveda tudi prenosni oltar. Solnce je sicer škodo kmalu popravilo, toda le deloma. In sedaj moram ob nedeljah v svoji, pobožnih vernikov polni cerkvi v tej revni in službe božje že nevredni obleki opravljati najsv. daritev. Kaj ne, to je res žalostno!

V tej svoji stiski se obračam do Vas, s trdnim zupanjem, da se bo na Vašo prošnjo našel velikodušen dobrotnik ali dobrotnica, ki se bo usmilila mojega misijona.

Misijon Eborđa je, kakor se zdi, vsled težavnih razmer vreden te naklonjenosti. Velikonočnih sv. obhajil je bilo nad 2500, tedenskih sv. spovedi 400—500. Iz tega si lahko predstavljate število moji skrbi izročeni kristjanov.

Zato upam, prem. g. škof, da moja srčna prošnja ne bo zastoj in da boste tudi Vi posredovali za misijon Ebonda. Blagovolite zagotoviti plemenito dobrotnico, da bom od tega trenutka naprej svoje molitve pošiljal k Bogu po njenih namenih.

Apostolski vikarijat Kenya.

Preč. o. Salezij, iz družbe misijonarjev »della Consolata«, piše iz Nyeri-ja z dne 9. julija naši vrhovni voditeljici:

Dosedaj sem Vašemu blagorodju pošiljal le povesti in pesmice. A danes prihajam z neko posebno zadevo. Prosim Vas pri Vaši ljubezni do neumrjočih duš ubogih črncev, pomagajte nam pri neki napravi, ki je za razvoj in bodočnost naših misijonov velike važnosti. Mislim namreč ustanovitev »pomožnih šol«.

Ustanovile se bodo te šole izven misijonov, da se v kratkem teku časa razvijejo v mala središča za naše privržence in poznejše katehumene. Prej je bilo postavno prepovedano ustanavljati šole izven okrožja posameznih misijonov. Ko pa je sedaj vlada to omejitev odpravila, so protestantje dejali, da hočejo na vsakem griču postaviti svojo šolo. In res je neka ameriška protestantska družba otvorila že trideset takih pomožnih šol, nekatere celo v naši bližini. Naš misijon v Gaturi je kar obkoljen od njih in protestantovski pastor je svojim kristjanom obljubil, da bo storil še več ter ne bo »očetu« prepustil nobenega prostorčka več. Torej je napovedan pravi boj in nastopil je odločilen čas.

Vaše blagorodje si ne more predstavljati spremembe, katero je povzročila vojska in občevanje z belokožci med našimi črnici. Prebivalci Kikuija niso več to, kar so bili pred malo leti. Izvzemši stare ljudi hrepene vsi po izobrazbi in zato se oklenejo prvega, ki jim nudi priložnost za izobrazbo. Nikakor ne pretiravam, ako trdim, da se bo bodočnost misijonov odločila v najbližnjih letih in da je izid odvisen zlasti od pomožnih šol. Kdor bo imel največ in najboljših šol, bo zmagal in dobil največ privržencev. Seveda tudi mi ne držimo križem rok. Naš preč. g. škof mi je poveril nalogo, otvoriti kar največ pomožnih šol, in tako sem v teku zadnjih dveh mesecev prepotoval celo deželo Kikuijev, da poiščem in določim za to primernih prostorov. Od vlade sem dobil dovoljenje za otvoritev kakih

35 šol in ravno toliko jih še moramo ustanoviti, ako nočemo prepustiti protestantom našega dosedanega polja. Dobro voljo sicer imamo, toda primanjkuje nam denarja. V vsaki šoli mora biti nastavljen eden učitelj-katehist z mesečno plačo najmanj 10 rupijev. Ako računamo torej le število 40 pomožnih šol, znašajo letni izdatki zanje že 4800 rupijev. Naš preč. g. škof pa mi je dejal, da mi more dati za te šole na razpolago komaj 1000 rupijev. Kaj torej storiti? Umakniti se protestantom? Nikdar!

Pri Vaši ljubezni do Jezusa Kristusa in duš Vas zaupno prosim pomoči. Obljubujem Vam, da Vam bom od časa do časa poročal o razvoju in napredku teh šol, da se boste, blagorodna gospa grofica, mogli prepričati, da je miloščina v ta namen dobro obrnjena. Pomagajte nam tudi z gorečo molitvijo!

Kratka misijonska poročila.

Prem. g. škof Moury piše z dne 20. avgusta 1919 iz Mousso naši vrhovni voditeljici:

»Naši v vojno službo poklicani misijonarji so se izvečine vsi vrnili na svoja mesta in tako nam je mogoče zopet nadaljevati prejšnje apostolsko delovanje. Bogu bodi hvala za to! Toda težkoč nam ne bo manjkalo. Čeprav nas je sedaj večje število misijonarjev, vendar nam samim ni moči zmagati v ega dela. Ko bi imeli vsaj zadostno število dobrih katehistov, ki bi nadomestili pomanjkanje misijonarjev! Da ni bilo vojske, bi imeli že dobro urejeno šolo za vzgojo katehistov, ki bi nam dajala potrebnih apostolskih pomočnikov. Tako pa moramo to vzgojevališče šele ustanoviti, za kar potrebujemo denarja, ki nam ga pa primanjkuje.

Povsod je treba popraviti in dvigniti iz razvalin razne stavbe, da se pripravijo stanovanja za misijonarje in njihove sodelavce; kajti mnogo postaj je bilo za časa vojske zaprtih. A kaj, ko je stavbeno in drugo gradivo tako nepopisno drago! Razentega so se vsled grozne

draginje živil stroški za vzdrževanje misijonarjev podvojili in skrbipoln se vprašujem, bom li kos tolikim in tako težkim nalogam.

Naša opekarna, ki nam je prej donášala vsaj nekaj gotovih dohodkov, je v takem stanju, orodje tako obrabljeno, da nam ne more več služiti. Da vse to popravim, bi potreboval večje vsote denarja; a kje jo vzeti? Potrebno nam je pač veliko zaupanje v božjo previdnost, zaupanje, katerega nam tudi v resnici ne manjka. Bog nas v sili in stiski nikdar ni zapustil; prepričan sem, da nas tudi v bodoče ne bo. Priporočam svoj ubogi, dragi misijon Vaši molitvi.«

O. Wright, iz misijonske družbe sv. Jožefa v Mill-Hillu, piše z dne 26. maja iz Kamuli (Zgornji Nil):

»Mnogo škode nam tukaj napravljajo bele mravlje; naše s travo krite strehe so tako razdežane, da ne pomaže skoro nobena poprava več. Zlasti cerkvena streha je v žalostnem stanju in vsled tega je sedaj v deževni dobi notranjost svetišča pogosto preplavljena. Preč. g. škof

zeli, da bi gradili naše hiše iz žgane opeke, kar bi imelo več odporne moči zoper te glodalke. Toda težkoče nam dela denarno vprašanje. — Precej nas stanejo tudi naši številni katehisti, ki jih moramo preskrbeti vsaj z obleko; o kakem drugem plačilu sploh ni misliti. Ker je naše misijonsko okrožje zelo razsežno, moramo vzdrževati veliko število katehistov, ako hočemo doseči kak uspeh. Od domačinov pa, ker so še večinoma pogani, ne moremo pričakovati pomoči. — K vsem tem težkočam se je pridružila še velika lakota, ki pojema nekoliko šele sedaj, ko je vlada prodala domačinom po zmerni ceni precejšnjo množino riža. S tem je odpomagano vsaj najhujši bedi. Toda dolgo bo še trajalo, preden bomo mogli naše otročiče prehraniti z domačimi pridelki. — Ko me je naš preč. g. škof odločil za predstojnika misijona Kamuli, sem ga vprašal, kje naj dobim denarnih sredstev. Odgovoril mi je: »Sedite in pišite po pomoč!« Toda komu naj pišem? Moja prva misel je veljala Vam, gospa grofica. A verjamite mi, težko mi je prosjačiti. Pa škofa moram ubogati in potreba je v resnici velika. — Ko sem 19. maja dospel semkaj, mi je moj prednik, preč. o. Reesink, povedal, da se v misijonski blagajni žalibog nahaja komaj 18 rupijev in 39 cent. Hotel sem koj drugi dan pisati po pomoč; a mrzlica me je vrgla na bolniško posteljo in šele danes sem mogel zopet maševati.«

O. Mariedasse, iz družbe očetov sv. Duha, piše iz Ambato-Boeni (Madagaskar) z dne 12. aprila 1919: »Sem res v veliki stiski. Naša cerkev razpada in upravičeno se bojim, da bo vlada nekega dne prepovedala vsako zbiranje vernikov v teh prostorih. Lahko si torej predstavljate, kaj čutim pri tem kot duhovnik. Moji ubogi ljudje brez hiše božje, brez sv. maše in sv. zakramentov! Moji ubogi malčki brez krščanskega nauka! — Blaga gospa

grofica! V imenu vseh teh duš iztezam svoje roke proti Vam, iskreno proseč, da ne odlašate s svojo pomočjo. 2000 do 3000 frankov ne bo nikjer bolje založenih kot v ta namen. Pomagajte mi vendar iz te stiske, ki ogroža celo obstoj mojega misijona. Ne zahtevam izobilja, ne želim nikakega razkošja, a prosim Vas, gospa grofica, rešite moj misijon propada s tem, da mi pomagate, postaviti trdno in veliko cerkev, v kateri bodo imeli vsi moji kristjani dovolj prostora. Verjemite, da Vam bodo ubogi moji Malgaši za to iskreno hvaležni.«

O. Vignato, misijonar Družbe sinov najsv. Srca, piše z dne 21. junija 1919 iz Gulu (Bahrel-Ghazal): »Vojska se je končala, a nikakor ni končana težka preizkušnja, katero je poslala božja previdnost nad to ubogo ljudstvo, katerega stiska še vedno narašča. Skoro nam je obupati in večkrat se povprašujemo, ni li morda blizu konec sveta. — V misijonu Ritgam nismo mogli postaviti nameravane cerkve, za katero ste nam poslali tako velikodušno podporo; kajti že od decembra 1918 strašna lakota uničuje to ubogo ljudstvo. Velik del za cerkev določenega denarja smo porabili za stradajoče. Misijon, ki so ga prej tako vneto ob skovali novokrščenci in katehumeni, je postal sedaj zatočišče otrok in starčkov, ki so pa shujšani do smrti. Katehisti so bili primorani zapustiti svoje postaje in se s svojimi družinami izseliti v oddaljene kraje, da ne umrjejo lakote. Ostalo nam je za poučevanje le še šest katehistov, katere moramo popolnoma vzdrževati. Vendar se je doseglo tudi mnogo dobrega in mi mi ijonarji smo imeli bogato dušno žetev. — V Gulu še divjajo osepnice, otrpnelost tilnika in hripa. — Pri rodovih Alur (v misijonu Ugal) je bilo upanje, da bodo ušli lakoti, ker je obilno deževje meseca februarja dalo sklepati, da bo mogoče obdelati žitna polja. Mudil sem se ravno tiste dni tamkaj in

z veseljem opazoval, kako se je ljudstvo, ki je dve leti zapored trpelo vsled lakote, radovalo blagodejnega dežja. Toda žal, upanje jih je varalo. Od srede februarja do sedaj ni padla več kapljica dežja in ondotni misijonski predstojnik mi poroča, da so se nadejalni, toliko obetajoči nasadi do korenine posušili; kar more, beži od tod; ostali so le starčki, otročiči in uboge žene. Ne bi li hoteli, preblaga dobrotnica, v svoji milosrčnosti do zamorcev pomagati tem nesrečnejem, ki Vas po mojem posredovanju iskreno prosijo miloščine?«

Msgr. Lerouge, apostolski prefekt francoske Gvineje, piše z dne 16. avgusta 1819: »Med sirotami, ki jih vzgajajo sestre s. Jožefa Kluniškega, se nahaja troje mladih deklet, ki čutijo v sebi poklic za redovno življenje in za misijonsko delo. Storil sem že potrebne korake za dovoljenje kanonične ustanovitve takega novicijata. S tem pa sem stvar začel pri njenem koncu, kajti žalibog še nimam hiše za novicijat in stanovanje bodočih sester. Stavba bo stala kakih 10 do 15.000 frankov, katerih pa ne morem plačati iz svoje blagajne. S pomočjo Klaverjeve družbe nam je mogoče vzdrževati naših 80 katehistov-domačinov. Znana nam je Vaša upravičena ljubezen do te tako potrebne naprave. Toda ne bodo li naše male

sestre-domačinke delovanja katehistov le še izpopolnile? Saj se po njih posredovanju lažje približamo zamorskim ženam. Zato Vaši družbi to ravnokar pričeto delo toplo priporočam. — Mala družba je posvečena naši ljubi Gospé in njen patron je sv. Peter Klaver. Mar ne o ta veliki zavetnik apostolskega življenja nagnil kake blage duše, ki bo pripravljena, pomagati Vam, da nam pošljete podporo za zgradbo skromnega stanovanja? To trdno upam.« — Ne bi li hotel ti, dragi čitatelj, imeti deleža pri tem velikodušnem činu? —

Preč. o. Majer, iz Družbe očetov sv. Duha, piše z dne 27. julija 1919 iz Kilimandžaro: »Blagoslov Vaše radodarnosti rosi na rodovitna tla. Naši katehisti, ki jih podpirajo velikodušni dobrotniki, zaslužijo to zanimanje. Ni li nekaj krasnega, ako so mladi, pred kratkim še poganski zamorci pripravljani, poučevati krščanski nauk iz ljubezni do Boga, ne oziraje se na zemeljsko plačilo? Tem katehistom, okrog 30 po številu, bom naklonil vsoto, ki ste mi jo poslali; pošteno so si jo zaslužili. Naročil jim bom, da bodo pisali svojim dobrotnikom zahvalna pisma, katera bom s prevodom vred poslal Vašemu blagorodju. Ako mogoče, bom priložil njih fotografije; upam, da bodo blagi dobrotniki z nami zadovoljni.«

Vrli črni katehist Janez Kitagana.

(Pripoveduje o. Joire iz družbe Belih očetov.)

(Konec.)

Ena izmed največjih težav v začetku misijona je, pomagati pregrešno lakomnost, ki napeljuje pogane, da že v zgodnji mladosti prodajajo svoje hčere in jih tako prisilijo v zvezo z drugimi pogani, ki so pogosto že v letih in vdani mnogozenstvu. Ti v dani priložnosti nikoli ne odstopijo od te nečastne pravice. Pogosto je to čas, v katerem so se njihove žrtve, premagane od miline naše svete vere, naučile pri katehistu prve

molitve in vzdihujejo ter hrepene po onem srečnem dnevu, da bi bile sprejete v pravi katehumenat. Ker je pa običajni sprejem pod takimi razmerami nemogoč, tedaj so te mlade deklice — ako ne pomaža božja previdnost in kak velikodušni dobrotnik ne podari gotove vsote za odkup — izpostavljené težkim napadom od strani staršev in kupca, katerim se žalibog pogosto ne morejo ustavljati. To so izgubljene duše, ki postanejo žrtve krivoverstva, ako zapustijo poganstvo.

Tudi Janez je pri Buniarugulih trčil na to oviro; toda vedno zaupajoč v Boga, je obljubil svojim prvim katehumenom, da bodo prišle kmalu tudi deklice Buniarugulov, ki bodo hotele prosto brez vseh ovir moliti. Pogani da bodo zelo osramočeni, čeprav sedaj ne morejo najti dovolj zabavljic, da se norčujejo iz njihovega položaja. »Ali hočete ostati do konca svojega življenja brez ženâ? Ali ne veste, da oni, kateri moli, ne najde prilike za ženitev?« In hudobno so se smejali. Pogumni katehist pa ni prišel iz ravnotežja, ni upal zastonj. Povod izpreobrnjenja ženske mladine je dal pogumen otrok, katerega povest vas bo gotovo zanimala.

Deklici je bilo ime Basereka. Kakor večina njenih tovarišic je bila tudi ona že dolgo časa zaročena s poganom. Toda njen kupec jo je zavrzel, ker je imela na nogi hudo rano. To je bilo sredstvo, katerega se je poslužila božja dobrotâ, da pripelje to ovčico in zatem še veliko število deklic Buniarugulov v naročje Cerkve.

Janez jo je srečal na potu, ko se je s težavo vlekla naprej. Govoriti ji o Bogu, ki tolaži in plačuje, je bila potreba njegovi vnetosti. Basereki se je zdelo to zelo lepo. In mala kapela katehistova ni imela od sedaj zvestejšega obiskovalca, in ljubka, mala deklica je obžalovala, da se je pustila tako dolgo varati od goljufov, lažnikov in čarovnikov. Kmalu se je po kočah govorilo, da mala deklica moli. »Da, imajo eno,« so govorili pogani, »toda mi te ne maramo več, ker je nadložna.« Janez je naredil govorici konec s tem, da je z največjo skrbljivostjo zdravil ubogo, bolno nogo. Čez nekaj tednov je bila rana zaceljena! Basereka je bila zopet predmet kupčije in lakomnost njenega starega, poganskega očeta je tembolj vzplamtela. »Veš,« ji je dejal, »da imam sedaj dovolj tega; nič več mi ne greš molit in to svetinjico vržeš v grmovje; kajti ona nam prinaša nesrečo; če ne, bomo videli!« — »Oče,« odgovori Basereka, »sodi sam: ali nas niso varali vsi čarovniki? Koliko najlepših koz smo jim dali! Ali so me ozdravili? Janez, ki me je iz čiste ljubezni do Boga učil spoznavati in ljubiti Njega, me je ozdravil v kratkem času!« — »Če me nočeš ubogati,«

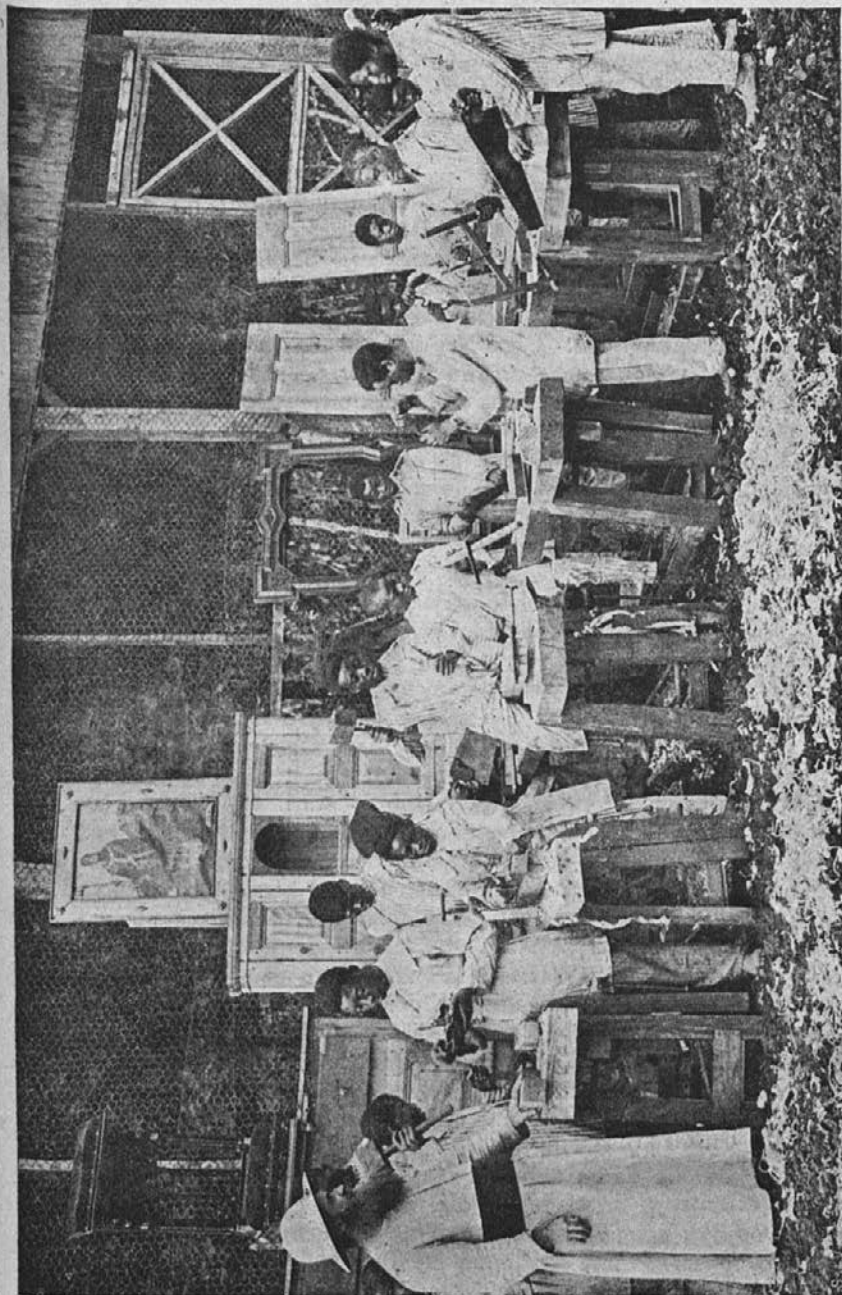
odgovori stari pogan in je noče razumeti, »ne dobiš nič več jesti!«

In v resnici je našla naša mlada katehumena zvečer, ko se je vrnila od molitve, košarico za kruh prazno, in nihče ni bil pri vólji, dati ji jesti. Baserekina sestrice, Kihiemu, je po njenem zgledu tudi molila, toda vsled svoje nežne mladosti ni bila izpostavljena tako hudemu preganjanju. Vsa iz sebe zavoljo ravnanja svoje velike sestre je rekla, da tako dolgo ne bo pokusila nobene jedi, dokler jo odtegujejo Basereki.

Gospod, za katerega čast je trpela, je dosegel zmago in ne da bi se moglo razložiti, zakaj in kje, je nekega lepega dne stari pogan dal svojima hčeraoma dovoljenje, da naj storita, kar želita. Nihče ni ugovarjal in kmalu je bil ženski spol v lepem številu zastopan pri katehistu Janezu, kateremu smo hvaležni sedaj za več kakor dvajset krščanskih družin, ki so naše upanje za prihodnost.

Druga povest kaže mojim bralcem moč milosti božje v dušah naših katehumenov, kakor tudi bogate blagoslove, katere vliva božji Učenik v prve postanke misijona, ki nosi ime njegove svete Matere.

Roza Bakakiemu se je nahajala pred poroko s poganom, ki jo je že davno kupil, ko je začutila v srcu klic milosti božje. Njen oče Kigoma, ki je določil kože in tolarje kupne cene, ni našel nobenega drugega sredstva, da bi odvrnil sramoto in škodo, kakor to, da je resno prepovedal svoji hčeri molitev, češ, moliti se pravi, zvezo razdreti. Prepoved, žuganje, udarci — vse ni nič pomagalo. Celo žuganje s smrtjo ni nič izdalo. Bakakiemu se je podala skrivaj h katehistu, toda . . . igra je bila nevarna in danes ali jutri bi mogel Kigoma s pomočjo hudobnega duha najti njeno sled. Mlada deklica je iskala pretevezo, da bi ušla iz tega neznosnega položaja. V svoji preprostosti je mislila, da je našla vzrok, ko jo je njen surovi oče nekega dne pretepel, češ, da je pustila, da so podgane požrle kozjo kožo. »Kako,« zakliče ubogi tepeni otrok, »ti me tepeš in kregaš zavoljo stvari, ki se je dogodila, ne da bi jaz kaj vedela? Srečno, jaz grem proč! Jaz se ne bojim tebe in ne tvojih udarcev! Ljubi Bog je moj oče, k njemu grem!« Zvečer je zopet prišla, toda s svetinjico okrog vratu. Stari pogan se jeze nič več ni mogel vzdržati: »Stran se poberi in idi,« je kričal, »psica, jaz te spodim! Kdor ti je dal svetinjo, ta naj te redi. Nič več nisi moja hči!« Polna zaupanja v ljubega Boga, ki hrani ptice po polju, se je podala Bakakiemu k Janezu. — Nj bila še dolgo tu, ko prirohni pogan, boječ se tožbe. »Kaj, ti si upaš dajati potuho moji hčeri, da se mi upira in mi je

Črni mizarski vajenci s svojim mojstrom misijonarjem. (Misijon Banapa, Fernando-Poo.)

nepokorna, Janez?« je vpil. — »Jaz? Nikakor ne!« odgovori Janez, ne da bi trenil z očesom. »Nasprotno — jaz ji pravim, naj se boji Boga in naj mu bo pokorna s tem, da uboga svojega zemeljskega očeta v vseh rečeh, katere zahteva in so dovoljene.« — »Kaj?« odvrne starec. »Toda ti jo oviraš pri ženitvi!« — »Nikakor ne,« odvrne Janez; »želim nasprotno, da se prej kakor mogoče omoži!« — »Seveda,« zamrmra hudobno pogán, »omožila se bo, in sicer prav kmalu!« — S silo je vlekel hčer s seboj in zopet se je začelo preganjanje. Zaročenec je prišel nekoliko pozneje; moral se je narediti konec. Kigoma je zahteval od Bakakiemu: »Vrzi svetinjo stran, jutri se omožiš!« Mlada, prestrašena katehumena obmolči. »Vrzi svojo svetinjo proč, ti pravim, ali...« Brez odgovora odpre Bakakiemu vrata in zbeži h katehistu. Kigoma je molčal vsled jeze in tudi vzkliki zaročenca niso bili taki, da bi ga pomirili. »Vse bomo uredili,« je odgovoril mrzlo. Eno uro pozneje gre k svoji ženi, rekoč: »Danes naredimo s pomočjo vseh hudobnih duhov konec!« Ko je skril pod plašč dolg nož, se je podal na pot v stanovanje katehista. Vstopil je, se vsedel in skušal skriti črni naklep. »Janez, želim, da moja hči jenja moliti in da se omoži jutri z onim, s katerim jaz hočem, kajti dolgo je že, odkar jo je plačal, in sedaj jo zahteva nazaj.« Katehist je skušal ohraniti mirno kri in je pregovarjal nesrečnega očeta, da njegova hči, čeprav moli, si nikakor ne nalaga dolžnosti za devištvo, da bo ljubi Bog vse uredil, da more dati zaročencu polagoma kupno ceno nazaj itd. Zastonj, nesrečni oče je vsled strasti gluhi in slepi! Janez spremeni glas. »Dobro, stari, ako hočeš hčer siliti, greva skupaj k oblastniku in videli bomo, kdo izmed naju ima prav.« »Naj bo,« odvrne suhoparno surovi oče, »jutri torej pojdeva. Danes zvečer pa peljem hčer stran.« Nenadoma se vzdigne. Izpod obleke mu pade dolg nož. Janez ugame črni naklep, plane na hudobneža, ga vrže na tla in razoroži.

Ko je po premišljevanju prišel do spoznanja, je v strahu pred hujšimi posledicami izjavil Kigoma drugo jutro, da je njegova hči prosta, da lahko stori, kar hoče. Utrjena je izšla Bakakiemu iz tega boja. Božja previdnost je naravnala vse k dobremu vsled pomoči naših ljubih dobrotnikov. Mlada katehumena je čakala z velikim veseljem na sveti krst. Danes se imenuje Roza in je zvesta tovarišica dobrega, krščanskega moža in se pripravlja, da bo ljube otroke, katere ji bo Bog dal, vzgojila v čednostne kristjane, kakor je sama.

»Gotovo bi mi bilo v veselje, Klaverjevi družbi in po njenem vnetem posredovanju velikemu številu naših dobrotnikov pri-povedovati še druge, nič manj spodbudne povesti mnogih naših

katehumenov, toda te male vrstice bodo zadostovale, saj jasno kažejo, kako blizu je izpreobrnitev zamorcev Buniarungulov. Kar smo v teh krajih dosedaj storili dobrega, upamo, da ne bo ostalo brez sadu.

O da bi vsi razumeli besede sv. Dionizija: »Med bogoljubnimi deli najbogoljubnejše je, sodelovati za blagor neumrjoch duš,« — in vsak po svoji moči podpirali misijone! Velevažno je torej delo in velezaslužno, pomagati misijonarjem s potrebnimi sredstvi, vedno bolj razširjati kraljestvo božje in ubogim poganom, ki tavaajo še v smrtni senci, odpirati pot do resnice, življenja in večne sreče!

Še posebno pa priporočamo napravo črnih katehistov, teh zvestih pomočnikov misijonarjev. Letna podpora za enega katehista znaša 200 fr. Za ustanovo ali prosto mesto enega črnega katehista pa je potrebna glavnicā 5000 frankov. Klaverjeva družba v Ljubljani sprejema tudi manjše darove v ta namen vedno z največjo hvaležnostjo.

Iz kronike družbe sv. Petra Klaverja.

Rim, 9. decembra. Don Mioni, dolgoletni prijatelj naše Družbe, je obiskal našo ljubljeno vrhovno voditeljico, želeč se z njo pogovoriti o velevažnih zadevah. Za časa njegovega bivanja v Rimu je imel za gojenke raznih zavodov navdušena predavanja, ki so pridobila »Zamorčku« mnogo novih naročnikov.

14. decembra. Posetili so nas gojenci etijopskega zavoda. Vsi so večji laščine. Obiskali so kapelo in nato muzej, kjer so z posebnim zanimanjem in veseljem ogledovali razne predmete iz svoje domovine.

23. decembra. Radi bolehnosti zadržana, da bi sama posetila oba novoizvoljena kardinala iz Varšave in Poznānja, je vrhovna predstojnica mesto sebe poslala dve poljski sodalinji. Našli sta le njega eminenco kardinala Kakovskeja, ki ju je sprejel z dokazi velike naklonjenosti. S zanimanjem je želel zvedeti o zdravstvenem stanju gospe grofice, ki jo je spoznal na marijaniškem kongresu v Einsiedel-nu, kakor tudi za njen naslov, da jo ob priložnosti obišče. Visoki cerkveni knez je bil že kot ravnatelj duhovskega semenišča v Varšavi velik dobrotnik in pospeševatelj naših naprav.

3. januarja. Obisk apostolskega vikarja v Gabun-u, msgr. Martron, C. S. Sp.

Sv. Peter Klaver krščuje zamorce.

Kadar si je svetnik s telesnimi deli usmiljenja pridobil zaupanje zamorcev, jih je poučeval v krščanski veri in nato krščeval. Sam je priznal, da je v teku 30 let svojega apostolskega delovanja med zamorskimi sužnji krstil 300.000 zamorcev. Kajne, gotovo veliko število!

Čeprav ne moremo posnemati svetnika v njegovem čudovitem delovanju, vendar lahko s prispevki za vzdrževanje katehistov pomagamo, da ubogi pogani ne bodo umirali brez sv. krsta. V misijonskih poganskih deželah vlada namreč veliko pomanjkanje duhovnikov; vendar misijonarji zelo uspešno razširjajo svoje delovanje z nastavljanjem črnih katehistov. Zato je nujno uslišanje njih prošenj za podporo teh tako dragocenih pomočnikov velike važnosti. Kajti veliko je število po teh sodelavcih misijonarjev rešenih duš in velezaslužna miloščina za njih vzdrževanje. Kako sladka mora biti pač za dobrotnike misel in zavest, da so s svojimi žrtvami in prispevki pripomogli ubogim poganom k milosti sv. krsta in si v novokrščencih pridobili priprošnjike pri Bogu.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Ščinogradu.

Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.

Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Pobožnim devicam iz kroga naših čitateljev.

Sodalinje sv. Petra Klaverja, takoimenovane »pomožne misijonarki«, se enako pravim misijonskim sestram popolnoma posvetijo Bogu in službi misijonov. Pomagajo namreč misijonom iz daljave z izdajanjem misijonskih časopisov in knjig, skušajo pridobiti misijonom vedno novih prijateljev in dobrotnikov potom dobredelnih prireditvev in predavanj, s sodbujanjem k pridigovanju o afrikanskih misijonih in z vzdrževanjem afrikanskih muzejev. Nabirajo darove za misijone in jih pošiljajo na pristojna mesta.¹⁾

Ustanoviteljica Klaverjeve družbe, grofica Marija T r. Ledóchowska, vidi sedaj, po 25 letnem neumornem delovanju, svojo napravo utrjeno in razširjeno po vsej Evropi in celo v Ameriki. Toda ona želi pomnožiti število svojih sotrudnic, da se tako pospeši spreobračanje črnega ljudstva v Afriki. Kdo torej čuti poklic za to sodelovanje?

Marsikatera pobožna devica si morda vsled prevelike skromnosti ali boječnosti ne upa prositi za sprejem v ta zavod. Tem bodi povedano: Komur je predvsem kaj do lastne posvetitve, kdor je pripravljen, žrtvovati minljivo veselje in zemeljske dobrine za večne, kdor hrepeni sodelovati pri vzvišenem delu za rešitev duš ubogih zamorcev in mu je ljubi Bog dal potrebne zmožnosti, da se lahko udeleži zgoraj imenovanega dela pomožnih misijonark — ta naj se zaupno obrne na Klaverjevo družbo v Ljubljani, Pred škofijo 8.

¹⁾ Tiskajo knjige, kakoršne potrebujejo misijonarji v Afriki, izdelujejo in razpošiljajo mašna oblačila za afrikanske misijonarje itd.

Oklic na vse!

Zbirajte obrabljene pisemske znamke!

Zlasti zdaj, ko se vsepovsod dobé dobrodne znamke, priložnostne znamke, ali znamke, opremljene z naknadnim natisom, prosimo naše prijatelje, da posvetijo temu delovanju vso svojo pozornost. Vse znamke, tudi najnavadnejše, so dobrodošle.

*Podpisan..... pošilja kot „Velikonočno darilo“
za vzdrževanje zamorskih katehistov*

K

Denar sledi istočasno po
položnici — nakaznici — pisemskih znamkah. — Se prosi za položnico.
(Kar ne ugaja, naj se blagovoli prečrtati.)

Gospod

Gospa

Gospodična

Natančen naslov:

[Prosi se, ta list poljubno izpolniti ter v odprtem pisemskem zavitku kot »tiskovino« (prilepiti 10 vinarско znamko) poslati Družbi sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Pred škofijo 8.]

Zlasti zaželjene so sedanje znamke. Mnogotere izmed njih se drago plačujejo. Vsakomur se torej nudi prilika, da vsaj na ta preprosti način sodeluje pri rešitvi duš in služi misijonom.

Naš poziv velja v prvi vrsti preč. gg. duhovnikom. Oni naj blagovolijo ob primernih prilikah — pridigah, shodih, v šoli — opozarjati svoje poslušalce na to stran misijskega delovanja.

Tudi samostane in zavode prosimo, naj nas še nadalje blagohotno podpirajo s svojimi zbirkami ter ob mnogoštevilnih priložnostih, ki se jim nudijo — pri obiskih bolnišnic, ob misijonih, v šoli — pridno agitirajo v tem smislu.

Istotako naj se društva zavžejo za to zbiranje. Saj je s tem brez truda in izgube časa marsikomur dana prilika, da deluje za naše misijone ter na ta način stori veliko dobrega.

Vsak posameznik naj bi izrabil ugodno priliko, da koristi tej dobri stvari.

Koliko pisemskih zavitkov z znamkami vred roma hodisi v privatnih hišah ali zavodih, trgovinah itd. brez koristi v koš! Večkrat zadostuje le nekoliko pojasnila in majhne spodbude in — navidezno brezpomembne znamke ljudje dragevolje zbirajo ter s tem koristijo plemenitemu namenu. —

**Družba sv. Petra Klaverja
za afrikanske misijone.**

Srčna želja nekega misijonarja.

Neki misijonar iz družbe sv. Jožefa iz Mill-Hilla piše z dne 17. junija 1919 iz Jinja naši vrhovni voditeljici:

»Če Vas nisem že prosil za baldahin, tedaj storim to sedaj. Sme biti čisto preprosto narejen in brez zlatega okrasja, samo da bo odgovarjal svojemu vzvišenemu namenu. — Predzadnjo nedeljo smo priredili tukaj procesijo s sv. Rešnjim Telesom; tóda manjkalo nam je toliko potrebnih stvari. Nismo imeli blaga, da bi dostojno okrasili obo pod milim nebom postavljena oltarja in baldahin sem moral napraviti iz oltarnega antependija, ki sem ga pritrdil na štiri drogove.«

V zahvalo
za neprecenljivo milost sv. vere
in kot prošnjo za blagoslov božji v vseh mojih zadevah
položim ta milodar
ubogim zamorskim misijonom
na oltar.

